

Hvad var det for Spørgsmaal, som man den Gang maatte rejse? — ja, saa viser det sig, at det første Spørgsmaal var vel dette, om man i selve Grundloven vilde optage en Ordning af Valgkredsene og optage den med den Virkning, at denne Ordning ikke senere skulde kunne forandres, uden at der foretoges en Grundlovsforandring. Dette Spørgsmaal var man meget hurtig færdig med. Man fastsatte, at Ordningen af Valgkredsene skulde fastsættes ved Lov, altsaa uden Sagttagelse af de Forfrister, som bleve paabudte for Forandringer af Grundloven. Dette er i og for sig vigtig Hovedreglen, men en anden og lige saa vigtig Regel er jo givet i selve Grundlovsparagraffen. Der rejste sig nemlig ved Siden af disse Bestemmelser, der i og for sig vare fyldestgørende nok for den Valgløb, der vilde være at vedtage umiddelbart i Forbindelse med selve Grundloven, et helt andet Spørgsmaal. Det var dette: Hvorledes skal der forholdes i Fremtiden? Man kunde ikke være blind for, at Folketallet vilde forandres og forandres meget væsentlig i Tidernes Løb, og man var selvfølgelig heller ikke blind derfor; dette var givet allerede af den Grund, at man den Gang meget vel kendte de norske Forhold og vidste, at man i Norge havde i 1842 maattet foretage en Forandring af Grundloven netop under Henhyn til, at Folketallet var blevet forøget i Tidernes Løb. Det Spørgsmaal, der saaledes opstod, gik da ud paa, hvilke Regler der skulde gives for Forandring af den Valgløb, man nu var i Færd med at vedtage. Dette Spørgsmaal blev imidlertid ikke besvaret i Grundlovens § 37, og Grunden, hvorfor man opgav at bevare det, var ganske sikkert den, at Sagen var saa overordentlig vanskelig. Det kunde synes, at der laa et Svar paa Spørgsmaalet i Grundlovens Regel om, at Antallet af Folketingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet 1 til 14,000 Indvaanere. Det kunde synes, at hermed var der givet den Regel, at dette Forhold vilde til enhver Tid være at opretholde. Sund Fornuft siger jo imidlertid, at det kunde der slet ikke være Tale om. Det vilde jo lede til, at hver Gang der blev foretaget en Folketælling, og det saaledes med Sikkerhed var konstateret, at Folkemængden var bleven forandret i de enkelte Kredse, maatte man gaa til en fuldstændig Omfordeling af Valgkredsene her i Landet. Dette var jo i den Grad urimeligt, at det kan antages for sikkert, at hvis det Spørgsmaal var kommet stærkt frem under Forhandlingerne og var blevet drøftet, vilde det være blevet besvaret benægtende.

Man vilde aldrig være gaaet ind paa en saadan Ordning. Denne Mening kan derfor ikke lægges ind i Ordene. Hvis man vilde have truffet en Ordning og en betryggende Ordning, saa maatte man i selve Grundloven have sat en Frist, inden hvilken der skulde foretages en Revision af Folketingsvalgkredsene. Man kunde have sat en Frist af 20 eller 30 Aar — det er ganske ligegyldigt — men havde man f. Eks. ladet Grundloven bestemme, at Revisionen skulde ske hvert 20de Aar, saa havde man været ude over alle Vanskeligheder ved Svaret paa det rejste Spørgsmaal. Det gjorde man nu ikke, og det var med Forset, at man ikke gjorde det. Man vilde ikke i Grundloven indsætte en saadan Regel, der kunde have skæbnesvangre Følger, idet man risikerede hvert 20de Aar at maatte ombælte Valgkredsene til ingen Gavn for noget Menneske. Derfor lod man den Sag rolig ligge og indskrænkede sig til at henvise til, at en Forandring af Valgkredsene maatte foretages af de Forfrister, som ere givne for en Forandring af Grundloven. Men selvfølgelig maa den Regel, der er givet i Grundloven om Antallet af Folketingets Medlemmer faa sin Virkning, naar man vil gøre Forandringer i Folketingsvalgkredsene gennem Forandringer i Valgloven. For det første maa Grundlovens Regel have den Virkning, at man bliver uberettiget til at forhøje Antallet af Folketingsmænd ud over det Forhold, som Grundloven fastsætter, ligesom man bliver uberettiget til at formindke det imod denne Regel. Man kan altsaa ikke, for at nævne et bestemt Eksempel, for Tiden gaa ud over det Antal af 137, som er givet ved den sidste Folketælling, og heller ikke forringe det nuværende Antal, fordi man saa vilde komme i Strid med Grundloven. Men det er efter min Opfattelse ikke alene en Regel om Antallet, der er givet i Grundlovens § 37. Der er givet en Ting endnu, nemlig en Regel om, at Fordelingen mellem Kredse indbyrdes skal være til en vis Grad ligelig. Det erkender jeg fuldt ud, og derfor siger jeg, at en Forandring, som man foretager i Fremtiden, ganske vist ogsaa maa have dette Formaal. Men hvad skal der da forstås ved dette: „til en vis Grad ligelig“? Derom siger jo det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), at der derved kun kan forstås absolut Ligelighed, dog med en vis Modifikation, nemlig en saadan Modifikation, som foreskrives af de geografiske Henhyn eller, som man ogsaa kunde omsætte det: med en saadan Modifikation, at Sylland bliver berettiget til at